

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 04-09-2017

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6363/04-09-2017

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ 5 / 2017

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε στην έδρα της τη Δευτέρα 17.07.2017 και ώρα 10:00 σε έκτακτη συνεδρίαση, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής, Κωνσταντίνος Μενουδάκος, τα τακτικά μέλη της Αρχής Αντώνιος Συμβώνης, ως εισηγητής, Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Ελένη Μαρτσούκου και το αναπληρωματικό μέλος Γεώργιος Νούσκαλης, σε αναπλήρωση του τακτικού μέλους Κωνσταντίνου Χριστοδούλου, ο οποίος, αν και εκλήθη νομίμως εγγράφως, δεν παρέστη λόγω κωλύματος. Το τακτικό μέλος Σπυρίδων Βλαχόπουλος καθώς και το αναπληρωματικό αυτού Χαράλαμπος Τσιλιώτης δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως. Παρόντες στη συνεδρίαση ήταν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι Γεώργιος Ρουσόπουλος και Ευφροσύνη Σιουγλέ, ελεγκτές, ως βοηθοί εισηγητή και η Γεωργία Παλαιολόγου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή συνεδρίασε προκειμένου να εξετάσει, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. ιγ' και γ' του ν. 2472/1997 συναφείς υποθέσεις ερωτημάτων, γνωστοποιήσεων και καταγγελιών στις οποίες εμφανίζεται το ζήτημα της τοποθέτησης κάμερας εξωτερικά της εισόδου διαμερισμάτων, η οποία, σύμφωνα με τις δηλώσεις των περισσότερων ενοίκων των διαμερισμάτων αυτών, αποσκοπεί στην προστασία των προσώπων και αγαθών του

διαμερίσματος. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής συναφείς εκκρεμείς υποθέσεις:

A) Τα κάτωθι ερωτήματα:

A1) Το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4528/09-06-2017 ερώτημα του Α. Ο ερωτών αναφέρει ότι διαθέτει διαμέρισμα σε όροφο πολυκατοικίας, στον οποίο βρίσκονται συνολικά δύο διαμερίσματα. Οι ιδιοκτήτες τους επιθυμούν, και οι δύο -ο καθένας ξεχωριστά- να εγκαταστήσουν κάμερες για τον έλεγχο της πρόσβασης στα διαμερίσματά τους. Υπάρχει σύμφωνη γνώμη και των δύο για το σύστημα του άλλου ενώ ουδείς άλλος ένοικος έχει εναντιωθεί.

A2) Το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3971/23-06-2016 ερώτημα της Β. Η ερωτώσα είναι ιδιοκτήτρια διαμερίσματος στον 6ο όροφο πολυκατοικίας, στο οποίο κατοικεί. Στον ίδιο όροφο βρίσκονται άλλα δύο διαμερίσματα και κοινόχρηστη σκάλα που οδηγεί από την είσοδο-ισόγειο έως την ταράτσα της πολυκατοικίας. Οι διερχόμενοι τη σκάλα περνούν αναγκαστικά δίπλα από τη θύρα του διαμερίσματος. Η ερωτώσα ζητάει από την Αρχή να γνωμοδοτήσει αν επιτρέπεται να τοποθετηθεί κάμερα που να εστιάζει μόνο στην επιτηρούμενη είσοδο του διαμερίσματος με σχετική ενημερωτική πινακίδα σε εμφανές σημείο.

A3) Το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3530/02-05-2017 ερώτημα του Γ. Ο ερωτών ζητάει από την Αρχή να γνωμοδοτήσει αν επιτρέπεται να τοποθετήσει κάμερα σε εξωτερικό τοίχο του διαμερίσματος του, η οποία θα δείχνει εικόνα μόνο από την εξώπορτα του και τίποτα άλλο (όχι την διπλανή πόρτα, ούτε κοινόχρηστο χώρο). Η είσοδος του διαμερίσματος του δεν είναι κοινή με άλλα διαμερίσματα αλλά βρίσκεται στο ισόγειο, δίπλα στην εξώπορτα ενός παρακείμενου διαμερίσματος. Η πρόσβαση στην εξώπορτα του γίνεται από κοινόχρηστο χώρο.

A4) Το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2981/7-4-2017 ερώτημα της Δ. Η αιτούσα ζητάει από την Αρχή να ενημερωθεί αν επιτρέπεται να τοποθετήσει κάμερα, χωρίς καταγραφικό, έξω από την πόρτα του διαμερίσματός της, η οποία να «δείχνει» μόνο ποιος στέκεται στο χαλάκι διότι έχει αναπηρία 67% λόγω καρδιακής προσβολής (με απόφαση ΚΕΠΑ), ο γείτονάς της έχει υποστεί επίθεση στην είσοδο της πολυκατοικίας και χειρουργήθηκε και στην περιοχή που διαμένει η εγκληματικότητα είναι ιδιαίτερος αυξημένη.

B) Η κάτωθι γνωστοποίηση:

B1) Η υπ' αριθμ. πρωτ. ΓΝ/3070/23-12-2016 γνωστοποίηση της Ε, η οποία διατηρεί δικηγορικό γραφείο. Η αιτούσα έχει τοποθετήσει μια κάμερα στη είσοδο του γραφείου της, με σκοπό την προστασία προσώπων και αγαθών. Επιπλέον, έχει ληφθεί η συναίνεση των λοιπών ενοίκων του ορόφου.

Γ) Οι κάτωθι καταγγελίες για τις οποίες έχουν υποβληθεί απόψεις των καταγγελλόμενων:

Γ1) Η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4489/24-06-2012 καταγγελία της ΣΤ. Σύμφωνα με αυτή, η καταγγέλλουσα είναι ιδιοκτήτρια ενός διαμερίσματος στον 6ο όροφο πολυκατοικίας (με στοιχεία ΣΤ1). Η καθής (Ζ) είναι ιδιοκτήτρια άλλου διαμερίσματος του ίδιου ορόφου (με στοιχεία ΣΤ2) και έχει εγκαταστήσει κάμερα επάνω από την εξωτερική πόρτα του διαμερίσματος της. Σύμφωνα με την καταγγελία, αυτό έχει γίνει με τρόπο που ελέγχει και παρακολουθεί τόσο το πλατύσκαλο του έκτου ορόφου όσο και την εξωτερική πόρτα του άλλου διαμερίσματος. Από τις συνημμένες φωτογραφίες προκύπτει ότι οι δύο εξώθυρες των εν λόγω διαμερισμάτων βρίσκονται πολύ κοντά (μεσολαβεί η πόρτα του ανελκυστήρα) οπότε είναι πρακτικά αδύνατη η επιτήρηση του χώρου εμπροσθεν της πόρτας ενός διαμερίσματος, χωρίς να λαμβάνεται εικόνα από τον αντίστοιχο χώρο του άλλου διαμερίσματος (και ενδεχομένως και μπροστά από τον ανελκυστήρα).

Επισημαίνεται ότι στην καταγγελία αναφέρονται και άλλα ζητήματα (π.χ. άσκηση δικαιωμάτων αρ. 12 και 13 ν. 2472/1997) τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης. Αντίστοιχες καταγγελίες κατά της Ζ έχουν υποβάλει και ένοικοι άλλων ορόφων (με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4490/24-06-2012, Γ/ΕΙΣ/4491/24-06-2012 και Γ/ΕΙΣ/4492/24-06-2012).

Στην απάντησή της, η καταγγελλόμενη αναφέρει ότι η κάμερα έχει τοποθετηθεί έτσι ώστε να λαμβάνει εικόνα μόνο από το χώρο μπροστά από την είσοδό της (αναφέρει ότι τον ισχυρισμό της είχε επιβεβαιώσει πλήρωμα περιπολικού της ΕΛ.ΑΣ. που είχε κληθεί από την καταγγέλλουσα), και επισημαίνει τα πολλά περιστατικά κλοπής και διαρρήξεων που έχουν συμβεί στην περιοχή και την πολυκατοικία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Αρχή υπεβλήθη και «αντίστροφη» καταγγελία από την Ζ κατά της ΣΤ (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2878/05-04-2017), στην οποία η καταγγέλλουσα (και καταγγελλόμενη στην προαναφερθείσα υπόθεση) αναφέρει ότι μέσω συστήματος

βιντεοεπιτήρησης λαμβάνεται εικόνα και παρακολουθείται ανήλικη που φιλοξενείται στο διαμέρισμά της (ΣΤ2), κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Ανηλίκων, ενώ για την καταγραφή χρησιμοποιείται η εταιρεία SPARTAN Security.

Όπως δηλαδή προκύπτει, δύο κάτοικοι του ιδίου ορόφου έχουν εγκαταστήσει κάμερα στην είσοδο του διαμερίσματός τους, αλλά διαμαρτύρονται για την κάμερα του άλλου διαμερίσματος.

Γ2) Μετά από την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6520/18-10-2016 καταγγελία του Η και δύο επιστολές της Αρχής για παροχή διευκρινίσεων (Γ/ΕΞ/7511/21-11-2016 - Γ/ΕΞ/3628/05-05-2017), η Αρχή έλαβε την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4330/01-06-2017 απάντηση του Θ, ο οποίος διατηρεί ιατρείο σε ισόγειο διαμέρισμα πολυκατοικίας και έχει τοποθετήσει κάμερα έξω από την πόρτα του χώρου αυτού. Η κάμερα λειτουργεί χωρίς καταγραφή, και ο ιατρός δηλώνει ότι μέσω αυτής, έχει τη δυνατότητα να βλέπει ποιος βρίσκεται έξω από την εξώπορτά του, ώστε να μπορεί να ανοίγει την πόρτα με ασφάλεια χωρίς να διακόπτει την εργασία του, ειδικά αν βρίσκεται στη διάρκεια εξέτασης.

Γ3) Η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8206/29-12-2014 καταγγελία του Ι, όπως αυτή συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/158/14-01-2015 έγγραφο.

Σύμφωνα με την καταγγελία, η Κ έχει τοποθετήσει στο κοινόχρηστο κλιμακοστάσιο της πολυκατοικίας, κάμερες παρακολούθησης. Η Αρχή απέστειλε έγγραφο ζητώντας τις απόψεις της καταγγελλόμενης (Γ/ΕΞ/158-1/05-02-2015), η οποία απάντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1239/26-02-2015 έγγραφό της. Στην απάντηση επιβεβαιώνει την ύπαρξη δύο καμερών, μία εκ των οποίων βρίσκεται έξωθεν της πόρτας του διαμερίσματός της (και μία στην πόρτα της κοινόχρηστης ταράτσας). Η καταγγελλόμενη ζητάει να διατηρήσει τις κάμερες, με βασικό ισχυρισμό τις κακές σχέσεις με τους καταγγέλλοντες αλλά και την προστασία των προσώπων και αγαθών της κατοικίας της.

Δ) Οι κάτωθι καταγγελίες για τις οποίες δεν έχουν υποβληθεί απόψεις των καταγγελλομένων:

Δ1) Η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6074/24-09-2012 καταγγελία του Λ.

Σύμφωνα με την καταγγελία, ο Μ έχει τοποθετήσει σε εξωτερικό χώρο του διαμερίσματός του κάμερα, η οποία λαμβάνει εικόνα από κοινόχρηστους χώρους της πολυκατοικίας και

βρίσκεται ακριβώς απέναντι από την πόρτα του διαμερίσματος του καταγγέλλοντος. Παρά τα έγγραφα της Αρχής και τις υπενθυμιστικές επικοινωνίες με τηλέφωνο και email του αρμόδιου ελεγκτή της Αρχής, ο καταγγελλόμενος δεν έχει καταθέσει απόψεις, ενώ προφορικά υποστηρίζει ότι δεν έχει χρόνο να απαντά σε κάθε καταγγέλλοντα και ότι έχει κάμερα που λειτουργεί όταν λείπει.

Δ2) Η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6396/22-10-2014 καταγγελία του Ν.

Σύμφωνα με την καταγγελία, η Ξ έχει τοποθετήσει κάμερα παρακολούθησης στην εξωτερική πλευρά της πόρτας του διαμερίσματός της, με την οποία καταγράφονται οι κινήσεις του ανήλικου τέκνου και της οικογένειας του καταγγέλλοντος. Η Αρχή απέστειλε σχετική επιστολή για διευκρινίσεις, αλλά χωρίς να ληφθεί επίσημη απάντηση. Ο δικηγόρος της καταγγελλόμενης ανέφερε σε τηλεφωνική επικοινωνία ότι η κάμερα υπήρχε μόνο για εκφοβισμό και ήταν ψεύτικη αλλά πια δεν υπάρχει. Στις 11-5-2015 έγινε νέα υπόμνηση για να σταλεί απάντηση αλλά χωρίς να υποβληθεί έγγραφο.

Μάλιστα, η Ξ προχώρησε σε καταγγελία (Γ/ΕΙΣ/1544/24-02-2017) κατά του Ν για τοποθέτηση κάμερας που έκανε ως διαχειριστής της πολυκατοικίας, σε κοινόχρηστους χώρους.

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων των φακέλων των συνεξεταζόμενων υποθέσεων, αφού άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης, εκδίδει την ακόλουθη

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 και τις αιτιολογικές σκέψεις 14-16 στο προοίμιο της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
2. Όταν η επεξεργασία εικόνας πραγματοποιείται στο πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων

αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών, τότε εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του ν. 2472/1997 (βλ. άρθρο 3 παρ. 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997). Ως αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα νοείται εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή/και εμπορική του δραστηριότητα και δεν έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τη διαβίβαση ή τη διάδοση δεδομένων σε τρίτους (βλ. και Οδηγία 1/2011 της Αρχής, άρθρο 3)¹. Ειδικότερα, εφόσον το πεδίο ελέγχου των καμερών συστήματος βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένου σε ιδιωτική οικία περιλαμβάνει χώρους μόνο ιδιωτικούς, τότε η εν λόγω επεξεργασία θεωρείται οικιακή δραστηριότητα. Η Αρχή, στο άρθρο 3, παρ. 2, εδ. β) της προαναφερθείσας οδηγίας εξειδικεύει περαιτέρω την εν λόγω εξαίρεση, προσδιορίζοντας ότι δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου με σύστημα βιντεοεπιτήρησης που είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους.

3. Το Δ.Ε.Ε., με την Απόφαση C-212/13 η οποία αφορά σε προδικαστικό ερώτημα Δικαστηρίου της Τσεχίας, αποσαφήνισε ότι σύστημα βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένο σε οικία από φυσικό πρόσωπο, για το σκοπό της προστασίας της οικίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46/EK, όταν το πεδίο ελέγχου των καμερών περιλαμβάνει δημόσιο χώρο και δεν περιορίζεται στον ιδιωτικό χώρο της οικίας. Συγκεκριμένα, στη σκέψη 33 της εν λόγω απόφασης αναφέρεται ότι, στο βαθμό που μια παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας εγκατεστημένη από φυσικό πρόσωπο για την προστασία της οικίας του εκτείνεται, έστω και εν μέρει, στο δημόσιο χώρο, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό και η ενέργεια αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς «προσωπική ή οικιακή» δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της Οδηγίας 95/46. Επίσης, στη σκέψη 34

¹ Σημειώνεται ότι η αιτιολογική σκέψη υπ' αριθμ. 18 του Γενικού Κανονισμού για την προστασία δεδομένων (ΕΕ) 679/2016, σε σχέση με το άρθρο 2 παρ. 2 (γ) για το πεδίο εφαρμογής αναφέρει ότι: «Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας και άρα χωρίς σύνδεση με κάποια επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητα...». Και στο ΓΚΠΔ η έννοια της αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας ενός φυσικού προσώπου συνδέεται με μη επαγγελματική ή μη εμπορική δραστηριότητα.

αναφέρεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας αυτής παρέχει, ενδεχομένως, τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα του υπευθύνου της επεξεργασίας, τα οποία συνίστανται ιδίως, στην προστασία της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής του υπευθύνου αυτού και της οικογένειάς του, ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 7, στοιχείο στ', 11, παράγραφος 2, καθώς και 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ' και ζ', της εν λόγω Οδηγίας. Η Αρχή έχει ήδη κρίνει (βλ. απόφαση 134/2015) ότι το ανωτέρω σκεπτικό τυγχάνει ανάλογης εφαρμογής σε περιπτώσεις οροφοδιαμερίσματος, στις οποίες το πεδίο παρακολούθησης μιας κάμερας λαμβάνει εικόνα από μη ιδιωτικό, κοινόχρηστο, χώρο και, συνεπώς, η ενέργεια δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προσωπική.

4. Το ζήτημα της χρήσης συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών ρυθμίζεται στην Οδηγία 1/2011 της Αρχής. Βασική προϋπόθεση, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του ν.2472/1997, για τη νομιμότητα της επεξεργασίας είναι η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, υπό την έννοια αφενός ότι τα συλλεγόμενα στοιχεία πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για τον επιδιωκόμενο σκοπό, και αφετέρου ότι ο σκοπός αυτός δεν δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα. Επίσης, όπως προβλέπεται στο άρ. 2 παρ. α της προαναφερθείσας οδηγίας, «...ο σκοπός της προστασίας προσώπων ή/και αγαθών δικαιολογείται από το έννομο συμφέρον ή την νομική υποχρέωση του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ενός χώρου να προστατεύσει τον χώρο καθώς και τα αγαθά που ευρίσκονται στον χώρο αυτό από παράνομες πράξεις...» και «η προστασία προσώπων ή/και αγαθών με συστήματα βιντεοεπιτήρησης μπορεί να επιδιώκεται είτε (...) είτε από νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) ή φυσικό πρόσωπο που διαχειρίζεται τον χώρο ή έχει νόμιμο δικαίωμα ή υποχρέωση σύμφωνα με διατάξεις νόμου ή σε εκτέλεση σύμβασης με τον κύριο του χώρου.»
5. Στο άρθρο 15 της ανωτέρω Οδηγίας, ρυθμίζεται η εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε συγκροτήματα κατοικιών για την ασφάλεια των κοινόχρηστων χώρων και των προσώπων που κυκλοφορούν σε αυτούς. Εγκατάσταση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με απόφαση του οργάνου που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του συγκροτήματος (π.χ. της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας) σύμφωνα με τις διατάξεις του οικείου Κανονισμού και, εφόσον τέτοια εγκατάσταση δεν προβλέπεται στον Κανονισμό, απαιτείται συναπόφαση και των δύο τρίτων των ενοίκων της

πολυκατοικίας (όπου σε κάθε ένοικο αντιστοιχεί μία ψήφος). Υπεύθυνος επεξεργασίας του συστήματος βιντεοεπιτήρησης είναι η Γενική Συνέλευση του συγκροτήματος. Η Αρχή έχει ερμηνεύσει με την απόφαση 95/2015 (διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της) ότι καθώς η Γ.Σ. ενός συγκροτήματος κατοικιών αποτελεί όργανο της ένωσης προσώπων των συνιδιοκτητών (η οποία συνήθως δεν έχει νομική προσωπικότητα), ουσιαστικά η διάταξη αυτή θα πρέπει να ερμηνευθεί ότι υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η ένωση προσώπων των συνιδιοκτητών που λειτουργεί μέσω της Γ.Σ. συνιδιοκτητών του συγκροτήματος και του υφιστάμενου σχετικού κανονισμού. Οι κάμερες του συστήματος βιντεοεπιτήρησης δεν επιτρέπεται να ελέγχουν την πρόσβαση στα κατ' ιδίαν διαμερίσματα. Η μονάδα ελέγχου δεν επιτρέπεται να βρίσκεται σε διαμέρισμα, αλλά πρέπει να εγκαθίσταται σε κοινόχρηστο χώρο με ελεγχόμενη πρόσβαση (π.χ. κοινόχρηστη αποθήκη), εκτός αν η επεξεργασία πραγματοποιείται από εξουσιοδοτημένο προσωπικό ασφαλείας (π.χ. εταιρεία ασφαλείας ως εκτελούσα την επεξεργασία). Τα δεδομένα διατηρούνται το πολύ έως σαράντα οκτώ (48) ώρες. Η χρήση οθόνης σε συνεχή λειτουργία απαγορεύεται σε περίπτωση που δεν υπάρχει παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο από προσωπικό ασφαλείας. Δεν επιτρέπεται μετάδοση σήματος εικόνας στα κατ' ιδίαν διαμερίσματα. Επίσης, για τις περιπτώσεις οροφδιαμερίσματος, η Αρχή, με την προαναφερθείσα απόφαση 134/2015, έκρινε ότι η τοποθέτηση κάμερας στην πόρτα του διαμερίσματος είναι νόμιμη, με την προϋπόθεση ότι λαμβάνεται όσο το δυνατόν λιγότερη εικόνα από κοινόχρηστους χώρους, όπως η σκάλα και το ασανσέρ, διότι στις περιπτώσεις αυτές τα πρόσωπα που ενδέχεται να θίγονται από την επεξεργασία είναι εκείνα που έχουν ως σκοπό την είσοδο στο οροφδιαμέρισμα.

6. Στις υπό εξέταση περιπτώσεις, ο σκοπός επεξεργασίας που επιδιώκεται με την εγκατάσταση κάμερας στο χώρο εισόδου ενός διαμερίσματος περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στην προστασία των προσώπων που διαμένουν ή εργάζονται σε αυτό καθώς και των αγαθών των ενοίκων του διαμερίσματος. Είναι δε αναγκαίο, στο πλαίσιο του ως άνω σκοπού για τον έλεγχο των προσώπων που προτίθενται να εισέλθουν ή πλησιάζουν στο διαμέρισμα, να λαμβάνεται εικόνα του απολύτως απαραίτητου χώρου έμπροσθεν της θύρας εισόδου. Πρέπει όμως, κατ' αρχάς, να

εξετασθεί το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

7. Σε περίπτωση εγκατάστασης κάμερας στο χώρο εισόδου ενός διαμερίσματος που χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως κατοικία, όταν η λαμβανόμενη εικόνα δεν καταγράφεται με κανένα τρόπο, η δραστηριότητα (περίπτωση α'), αν και υφίσταται ηλεκτρονική επεξεργασία σήματος εικόνας, δεν διαφοροποιείται ουσιωδώς από την επόπτευση του χώρου μέσω του οπτικού φακού που τοποθετείται στο «ματάκι της θύρας». Συνεπώς, η ενέργεια αυτή εμπίπτει στο πλαίσιο της άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών από φυσικό πρόσωπο (και συνεπώς δεν έχει εφαρμογή ο ν. 2472/1997).
8. Σε περίπτωση που πραγματοποιείται καταγραφή δεδομένων εικόνας από το χώρο εισόδου ενός διαμερίσματος που χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως κατοικία, αλλά είναι τεχνικά εφικτός ο περιορισμός του πεδίου εμβέλειας της κάμερας στον απολύτως απαραίτητο χώρο μπροστά από τη θύρα εισόδου του διαμερίσματος, ώστε να επιτηρείται αποκλειστικά και μόνο η θύρα αυτή και ο εκάστοτε ευρισκόμενος μπροστά της, χωρίς να λαμβάνεται εικόνα από λοιπούς κοινόχρηστους χώρους, όπως σκάλα ή θύρα ανελκυστήρα ούτε από θύρες ή χώρο εισόδου γειτονικών διαμερισμάτων (προς κάθε κατεύθυνση) και ανάλογα με την εκάστοτε χωροθέτηση των εισόδων των διαμερισμάτων του ορόφου και του ανελκυστήρα, η ενέργεια αυτή (περίπτωση β') εμπίπτει στο πλαίσιο της άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών από φυσικό πρόσωπο. Και αυτό διότι, ο απολύτως απαραίτητος χώρος μπροστά από την είσοδο του διαμερίσματος, παρότι ανήκει, κατά κανόνα, στους κοινόχρηστους χώρους του συγκροτήματος, αποτελεί σημείο εισόδου στον ιδιωτικό χώρο του διαμερίσματος και ως εκ τούτου η χρήση του πρέπει να εξετάζεται υπό το πρίσμα της άρρηκτης σχέσης του με την οικιακή δραστηριότητα. Συνεπώς, η επιτήρηση του χώρου αυτού, που δεν είναι δημόσιος, αλλά κοινόχρηστος περιορισμένης πρόσβασης, δεν εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα του προσώπου που τοποθετεί την εν λόγω κάμερα.
9. Στις λοιπές περιπτώσεις, οπότε και εφαρμόζεται η νομοθεσία για την προστασία των

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είναι αναγκαίο να ορισθούν τα κριτήρια με βάση τα οποία ο ένοικος του διαμερίσματος (που κατά κανόνα αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας), είτε είναι φυσικό πρόσωπο, ανεξαρτήτως αν το διαμέρισμα χρησιμοποιείται ως κατοικία ή ως επαγγελματικός χώρος, είτε νομικό πρόσωπο, μπορεί να αποφασίσει σχετικά με τη νομιμότητα εγκατάστασης κάμερας στην είσοδο ενός διαμερίσματος, με βάση την αρχή της αναλογικότητας και τη διάταξη του αρ. 5 παρ. 2 ε' του ν. 2472/1997.

Το έννομο συμφέρον του υπεύθυνου επεξεργασίας έγκειται στην επιδίωξη του να προστατεύσει τα πρόσωπα και αγαθά του διαμερίσματός του. Το έννομο αυτό συμφέρον είναι εντονότερο αν υπάρχει αυξημένη πιθανότητα να συμβεί κάποιο περιστατικό κατά των εν λόγω προσώπων και αγαθών, όπως όταν έχουν συμβεί προηγούμενα περιστατικά ή υπάρχουν στοιχεία (π.χ. της αστυνομίας) από τα οποία να προκύπτει αυξημένη πιθανότητα να συμβούν τέτοια περιστατικά, είτε στο συγκεκριμένο συγκρότημα κατοικιών, είτε στην περιοχή του συγκροτήματος, είτε, σε περίπτωση επαγγελματική χώρου, λόγω της φύσης της στεγαζόμενης επιχείρησης.

10. Αντιστοίχως, πρέπει να εξεταστούν τα δικαιώματα και συμφέροντα των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και αν θίγονται θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών. Τα υποκείμενα των δεδομένων είναι, κατά κανόνα, οι κάτοικοι και εργαζόμενοι του συγκεκριμένου χώρου και οι επισκέπτες των χώρων αυτών, οι οποίοι περιστασιακά μπορεί να βρεθούν εκεί. Όσον αφορά την τελευταία κατηγορία, των προσώπων, δηλαδή, που μπορεί να βρεθούν περιστασιακά στον επιτηρούμενο χώρο, η προσβολή των δικαιωμάτων τους είναι επίσης περιστασιακή και για την προστασία τους είναι επαρκείς οι ειδικές προϋποθέσεις για τη νομιμότητα της χρήσης ενός συστήματος βιντεοεπιτήρησης οι οποίες καθορίζονται στην οδηγία 1/2011 της Αρχής. Αντίθετα, τα πρόσωπα που κατά κανόνα ζουν ή εργάζονται στον όροφο αυτό μεγάλο χρονικό διάστημα, μπορεί ευλόγως να θεωρήσουν ότι με την εγκατάσταση μιας κάμερας σε κοντινή απόσταση από την είσοδο του διαμερίσματός τους προσβάλλεται άμεσα το δικαίωμά τους στην προστασία των προσωπικών τους δεδομένων, ενδεχομένως δε και στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, καθώς ενδέχεται να παρακολουθείται η είσοδος και η έξοδος από το χώρο τους. Πρέπει, λοιπόν, να υπάρξει

στάθμιση μεταξύ της προσβολής αυτής και του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο ένοικος του διαμερίσματος που εγκαθιστά την κάμερα.

11. Σε περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας προβαίνει σε επιτήρηση του χώρου εισόδου διαμερίσματος που χρησιμοποιείται ως επαγγελματικός χώρος με τον τρόπο που περιγράφεται στις σκέψεις 8 και 9 τους παρούσας (περίπτωση α': σύστημα χωρίς καταγραφή, περίπτωση β': σύστημα με καταγραφή υπό την προϋπόθεση του περιορισμού της εμβέλειας αποκλειστικά στον απολύτως απαραίτητο χώρο έμπροσθεν της θύρας και ανάλογα με την εκάστοτε χωροθέτηση των εισόδων των διαμερισμάτων του ορόφου ή του ανελκυστήρα), τότε η επεξεργασία θεωρείται ότι δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας. Και τούτο διότι η βαρύτητα της προσβολής στην περίπτωση α' μετριάζεται σαφώς, καθώς ο έλεγχος της εισόδου γίνεται σε πραγματικό χρόνο, χωρίς να πραγματοποιείται ουδεμία καταγραφή των δεδομένων εικόνας των υποκειμένων. Στη δε περίπτωση β' ο υπεύθυνος επεξεργασίας περιορίζει την επιτήρηση στον απολύτως απαραίτητο χώρο για την είσοδο στο διαμέρισμά του, χωρίς να υφίσταται άμεση και ιδιαίτερη προσβολή των δικαιωμάτων τρίτων προσώπων (και αυτών που κατοικούν ή εργάζονται στον ίδιο όροφο).
12. Εάν, ωστόσο, πραγματοποιείται καταγραφή των δεδομένων εικόνας και η εμβέλεια της κάμερας, για τεχνικούς λόγους ιδίως λόγω της χωροθέτησης των εισόδων των διαμερισμάτων και του ανελκυστήρα του ορόφου, δεν μπορεί να περιοριστεί στον απολύτως απαραίτητο χώρο μπροστά από την είσοδο του διαμερίσματος, ανεξαρτήτως αν το διαμέρισμα χρησιμοποιείται ως κατοικία ή επαγγελματικός χώρος, η επεξεργασία επιτρέπεται εφόσον πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια. Συγκεκριμένα, η τοποθέτηση της κάμερας επιτρέπεται με την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των ενοίκων του ορόφου που διαμένουν στα επηρεαζόμενα από την εγκατάσταση της κάμερας διαμερίσματα και των οποίων οι θύρες ή ο χώρος εισόδου σε αυτά βρίσκονται στην εμβέλεια της κάμερας (περίπτωση γ'). Προς το σκοπό αυτό, ο ένοικος που εγκαθιστά την κάμερα, οφείλει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, να μεριμνήσει να λάβει τη συναίνεση των ενοίκων των επηρεαζόμενων διαμερισμάτων, παρέχοντας σε αυτούς, εκ των προτέρων, κάθε πληροφορία σχετικά με το σύστημα βιντεοεπιτήρησης (βλ. αρ. 12 οδηγίας 1/2011), συμπεριλαμβανομένης της ακριβούς εμβέλειας της κάμερας. Σε

περίπτωση που δεν μπορεί να επιτευχθεί ομοφωνία, θα πρέπει να ακολουθείται, εν μέρει, η διαδικασία του αρ. 15 παρ. 1 της οδηγίας 1/2011, δηλαδή να υφίσταται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των 2/3 των ενοίκων των επηρεαζόμενων διαμερισμάτων του ορόφου. Για τη διαμόρφωση της σύμφωνης γνώμης λαμβάνεται υπόψη μια ψήφος ανά κατοικημένο (ή χρησιμοποιούμενο) επηρεαζόμενο διαμέρισμα. Ως επηρεαζόμενα θεωρούνται κατ' αρχήν τα διαμερίσματα που βρίσκονται στον ίδιο όροφο με αυτό του υπεύθυνου επεξεργασίας, εκτός εκείνων στα οποία η προσέλευση, εκ της χωροθέτησης των θυρών τους, δεν προϋποθέτει διέλευση από τον επιτηρούμενο χώρο της εισόδου του διαμερίσματος του υπεύθυνου επεξεργασίας.

13. Τέλος, τονίζεται ότι ο ένοικος του διαμερίσματος που αποτελεί υπεύθυνο επεξεργασίας υπέχει όλες τις υποχρεώσεις του ν.2472/1997 και της οδηγίας 1/2011. Επίσης, επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε διαβίβαση δεδομένων εικόνας προερχόμενων από σύστημα βιντεοεπιτήρησης σε τρίτους (εκτός διωκτικών αρχών ή δικαστηρίων) καθιστά τη χρήση μη οικιακή, άνευ ετέρου. Για παράδειγμα ανάρτηση βίντεο σε ιστοσελίδα ή ακόμα και η επίδειξή του σε τρίτα πρόσωπα, καθιστά ένα φυσικό πρόσωπο υπεύθυνο επεξεργασίας. Τέτοια διαβίβαση κατά κανόνα δεν επιτρέπεται με την εξαίρεση των περιπτώσεων που τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 9 της οδηγίας 1/2011 της Αρχής.
14. Τέλος, δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση λήψη ή καταγραφή δεδομένων ήχου, ενέργεια η οποία εξ ορισμού θεωρείται ως επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Γεωργία Παλαιολόγου